

■ NIVÅSKILLNADER

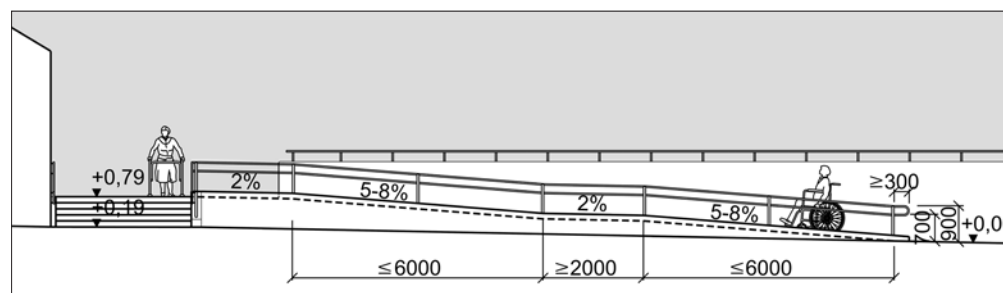
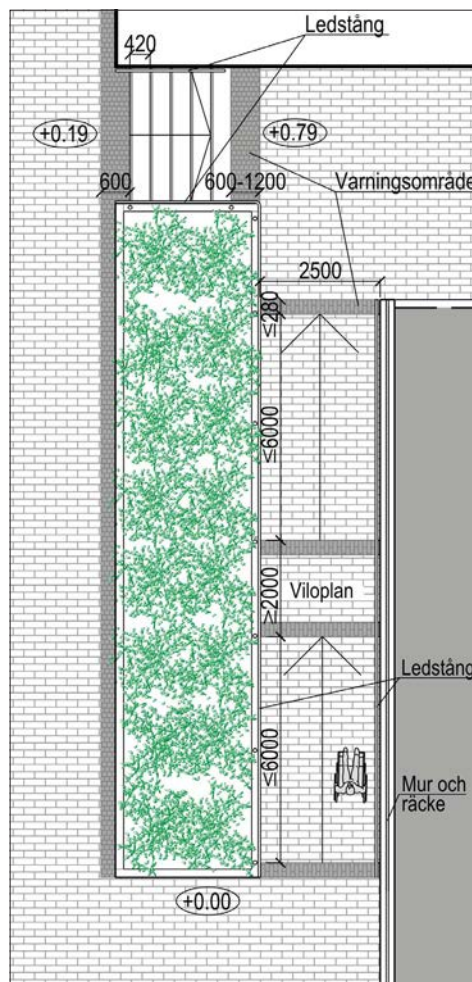
Allmänt

Vid höjdskillnader under 1 m är ramper ett primärt alternativ. I trappors närhet bör finnas en alternativ trapplös förbindelseväg och motsvarande vid ramper bör även finnas trappor. Om nivåskillnaden är så stor att en ramp skulle bli orimligt lång, bör framkomligheten från den ena nivån till den andra garanteras med en hiss.

Ramper och trappor bör placeras så att passagerarna som leder dit är säkra, lätta att upptäckas och tydligt identifierbara. Onödiga ändringar i passagerarnas riktning bör undvikas och ändringspunkterna bör markeras tydligt. Ramper och trappor bör gå i rät linje och inte vara snett löpande eller krökta. Underhållskraven bör beaktas vid planering av lösningar så att användbarheten av ställena med nivåskillnader kan garanteras under alla förhållanden. Nivåskillnaderna bör ha en jämn, tillräckligt stark och bländfri belysning. På specialnivån vad gäller tillgänglighet bör belysningsstyrkan vara minst 30 lx på ramper och minst 50 lx i trappor. Ytbeläggningarna bör vara grova och halkfria även vid vått väder.

Ramper

Ramper som skall kunna rengöras maskinellt bör vara minst 2300 mm breda. För ett möte av två rullstolar bör bredden vara minst 1800 mm. Rampens bredd bör vara minst 900 mm, men den rekommenderade minimibredden är 1200 mm, vilket räcker till också för personer med medhjälpare eller ledarhund. Där rampens riktning ändrar sig bör avsatsen vara minst 1150 x 1150 mm. En vändcirkel för rullstolar är minst 1500 mm i diameter, för elrullstolar 2500 mm i diameter. Användning av ett system för isfrihållning eller en takbeläggning är att rekommendera. Den rekommenderade lutningen på ramper är 5 % eller mindre och max

SuRaKu-korten ger riktlinjer för planering, byggande och underhåll av tillgängliga allmänna utemiljöer.

Kortens planeringslösningar är modellexempel som beskriver sätt att åstadkomma en tillgänglig utemiljö. Genom att utveckla produkter och planeringslösningar kan kvaliteten på utemiljön och tillgänglighetsgraden dock ytterligare förbättras.

De på korten angivna riktlinjerna baserar sig på tillgänglighetskriterier och modellexempel framtagna i SuRaKu-projektet.

Områdena har indelats i två nivåer beroende på kraven för tillgänglighet. Alla områden borde uppfylla minst basnivån. Dessutom borde följande områden uppfylla en högre specialnivå vad gäller tillgänglighet:

- Gågatumiljöer
- Centrumområden med offentliga tjänster
- Omgivningar vid verksamhetsställen som erbjuder äldre- och handikappomsorg samt social- och hälsovårdstjänster
- Omgivningar med många äldre- och handikappbostäder
- Terminal- och hållplatsområden för kollektivtrafik
- Motions- och lekplatser där alla användare har beaktats
- Tillgängliga passager t.ex. på rekreationsområden

Hissar

Hisskorgar bör ha en storlek på 1400 x 1400 mm för att man skall kunna svänga runt med en rollator i dem. Minimimåttet för korgar är 1100 x 1400 mm. Den fria bredden på dörröppningar bör vara minst 900 mm.

Framför hissar bör finnas ett utrymme som motsvarar en vändcirkel för elrullstolar, det vill säga minst 2500 mm i diameter (ett absolut minimum är 1500 mm).

Bestämmelser

RakMK F1, RakMK F2

Övriga anvisningar

SFS-EN 81-70: Hissien esteettömyys henkilölle mukaan lukien vammaiset henkilöt (Hissars tillgänglighet för personer inklusive funktionshindrade)

RT 09-10884, 98-10607,

88-10777

KT-02

Invalidförbundets anvisningar:
www.eesteeton.fi

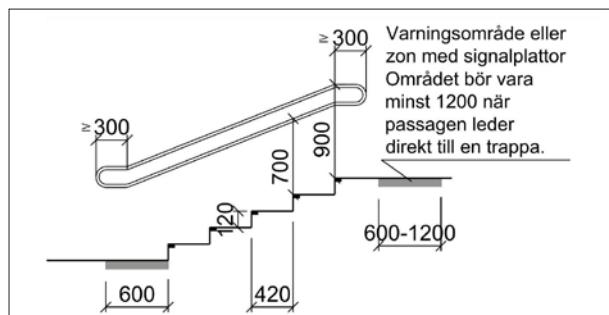
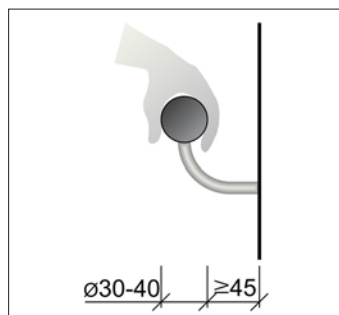
SuRaKu-kort med riktlinjer

- 1 Skyddsvägar och trottoarer
- 2 Gångator och öppna platser
- 3 Nivåskillnader
- 4 Offentliga gårdsområden
- 5 Parkgångar och rastplatser
- 6 Lekplatser
- 7 Hållplatsområden
- 8 Tillfälliga trafikarrangemang

SuRaKu-tabeller med kriterier

Skyddsvägars kantsten, Utomhustrappor, Ramper, Ledarplattor, Skiljeremisor, Hållplatsrefuger, Rännstenar och rännstensbrunnar, Ytbeläggningar, Skyddsvägsmarkeringar, Ledstänger, Räcken, Tryckknappsstolpar, Stolpar för skyddsvägsmärken, Sittplatser, Pollare, Mittrefug på skyddsvägar, Reliefkarta, Varningsområden.

SuRaKu-korten med riktlinjer och tillgänglighetskriterier finns på Internet i pdf-format på www.hel.fi/helsinkikaikille/

lutning 8 %. Vid långa ramper med en lutning på över 5 % bör ett minst 2 meter långt viloplan byggas med 6 meters mellanrum. Tvärlutningen får vara max 2 % på specialnivå. Avvikelserna i jämnhet får vara max 5 mm och plattornas fogar får vara max 5 mm breda. Ramper bör ha ett minst 50 mm högt avåkningsskydd, om rampen inte begränsas av en vägg eller mur eller om den inte är på samma nivå som den omgivande terrängen.

Trappor

Trappor skall helst placeras vid sidan av passagen för att undvika fallrisker och trappans kant bör placeras parallellt eller vinkelrätt i förhållande till gångriktningen. Trappor får inte ha trappsteg utan sättsteg eller trappsteg med utstående kanter och trappstegen bör ha identisk form. Gångtrafik under en öppen trappa bör hindras med till exempel ett räcke eller en kantsten och avvikande ytbeläggingsmaterial. Användning av ett system för isfrihållning eller en takbeläggning är att rekommendera.

Minimibredden för trappor är 1200 mm. Trappstegens höjd bör vara 120 mm, vilket är en lämplig höjd också för till exempel reumatiker. Vid utomhustrappor är den rekommenderade stegdimensioneringen 2 x steghöjd + stegdjup = 660 mm. Vid uppvärmda eller takförsedda trappor används inomhusdimensionering: 2 x steghöjd + stegdjup = 630 mm. Ett viloplan är att rekommendera med 10–15 stegs mellanrum. För att öka skönjbarheten bör trappstegens kanter ha en 30-40 cm bred färgkontrastrand som görs till exempel genom tvåfärgad konstruktion eller genom att fräsa ett spår i varje trappstegs kant och fylla spåret med massa. Färg håller inte på granittrappsteg. På basnivå vid trapprenoveringar godkänns också markering av endast det första och sista trappstegets kant.

Ledstänger och räcken

På specialnivå behövs alltid ledstänger placerade på två olika höjdnivåer på ömse sidor av trappan och rampen samt längs hela viloplanets kanter. På basnivå vid ställen med litet trafik kan ledstänger på enbart en höjdnivå godkännas. Vid breda trappor och ramper rekommenderas ledstänger på 2400 mm brett avstånd. Barnvagnskenor bör separeras från trappor med ledstänger. Ledstängerna bör fortsätta minst 300 mm över trappans eller rampens båda ändar. Skyddsräcken behövs alltid, om höjdskillnaden är över 500 mm. Vid höjdskillnader under 500 mm eller som trappans mitträcke kan öppna räcken användas.

Ledarplattor och varningsområden

Ledarplattor används på områden av specialnivå för ledmarkering eller för att varna om skyddsvägar, trappor, ramper eller andra nivåskillnader. Krav gällande ledarplattor finns beskrivna på kort 1 Skyddsvägar och trottoarer. Varningsområden används på motsvarande sätt på områden av basnivå för att varna om skyddsvägar, trappor eller nivåskillnader. Ytbeläggningen på varningsområden bör vara grov. Mer information finns i tabellen med kriterier för Varningsområden. Ledarplattor och varningsområden bör ha en färg/kontrast som tydligt avviker från den övriga ytbeläggningen (kontrast som motsvarar skillnaden mellan mellangrå och svart/vit).